

A HATÁSVIZSGÁLATOK ÉS A DÖNTÉSHOZATAL TÁMOGATÁSA ÚJ ÉGHAJLATI PROJEKCIÓKKAL AZ ORSZÁGOS METEOROLÓGIAI SZOLGÁLATNÁL

MEGYERI-KOROTAJ OTÍLIA

ORSZÁGOS METEOROLÓGIAI SZOLGÁLAT

2021. NOVEMBER 18.

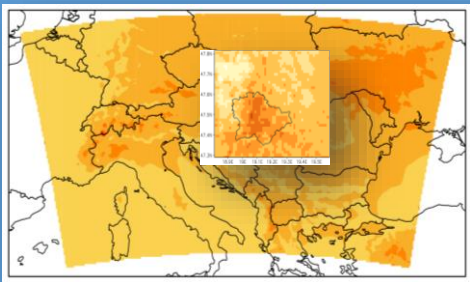
A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

Tudomány: iránytű az elérhető jövőhöz

Jövőbeli klímaváltozással kapcsolatos tevékenységek

Regionális éghajlati **modellezés** 2 adaptált
modellel + városi éghajlati modellezés

Hazai és európai regionális
modelleredmények alapján **célzott**
adat- és információszolgáltatás

PI. Infrastruktúra-
fejlesztéshez
kapcsolódó
hatástanulmányok
meteorológiai
támogatása

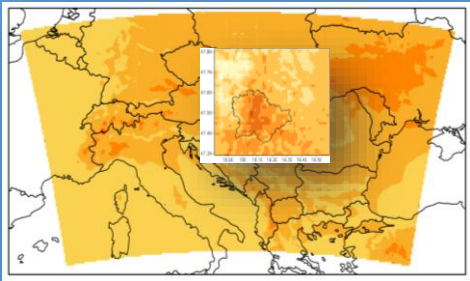

Felhasználói **képzés, tájékoztatás**

Jövőbeli klímaváltozással kapcsolatos tevékenységek

Regionális éghajlati **modellezés** 2 adaptált
modellel + városi éghajlati modellezés

Hazai és európai regionális
modelleredmények alapján célzott
adat- és információszolgáltatás

PI. Infrastruktúra-
fejlesztéshez
kapcsolódó
hatástanulmányok
meteorológiai
támogatása

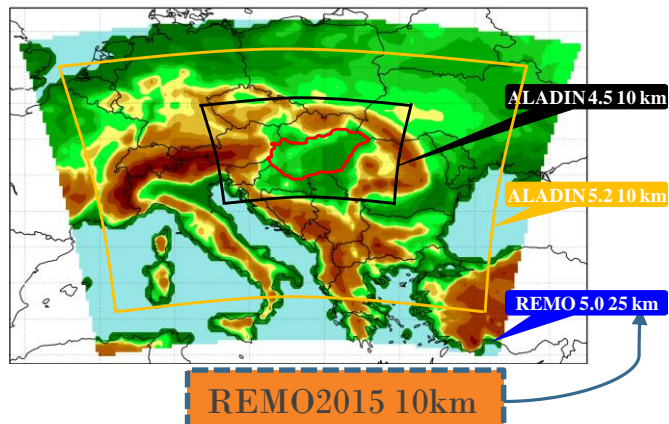

Felhasználói képzés, tájékoztatás

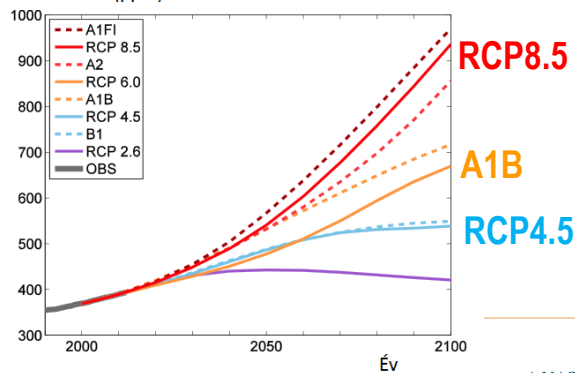

Regionális éghajlati modellezés 2 adaptált modellel

Modellszimulációk tartománya

CO₂ koncentráció (ppm)

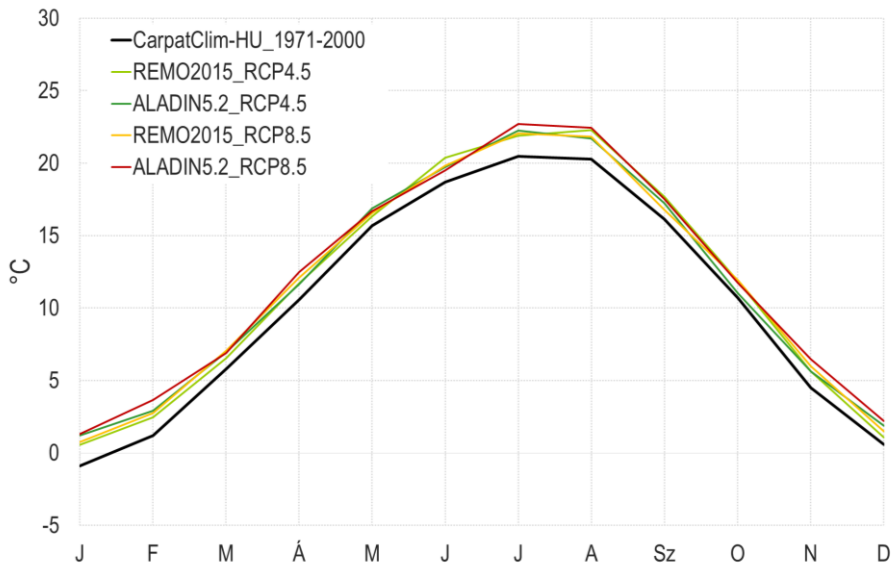

Modell	Felbontás	Időszak	Forgatókönyv
ALADIN4.5	10 km	1961-2100	A1B
REMO5.0	25 km	1951-2100	A1B
ALADIN5.2	10 km	1951-2100	RCP4.5 RCP8.5
REMO2015	10 km	1951-2100	RCP4.5 RCP8.5

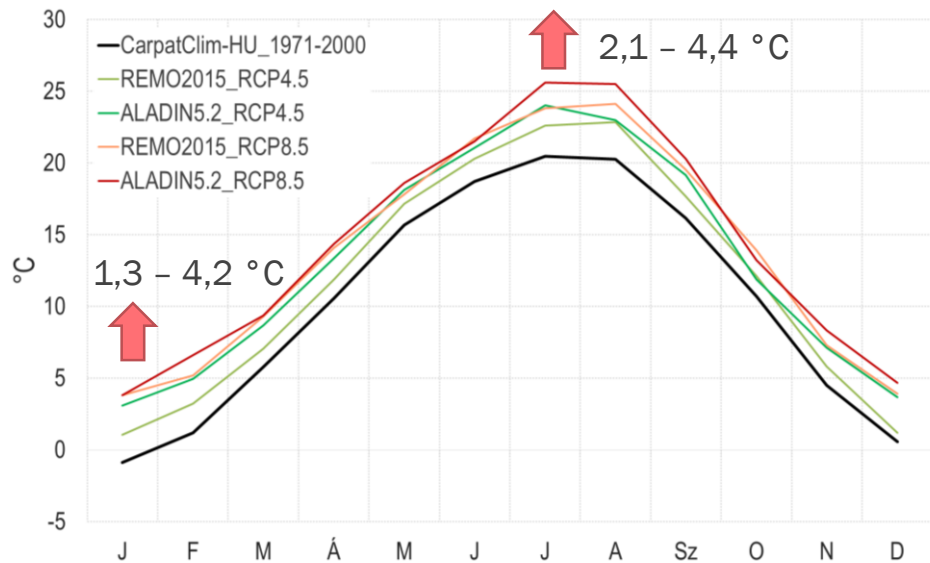

Új hőmérsékleti projekciók

Magyarországi havi átlaghőmérséklet, 2021-2050

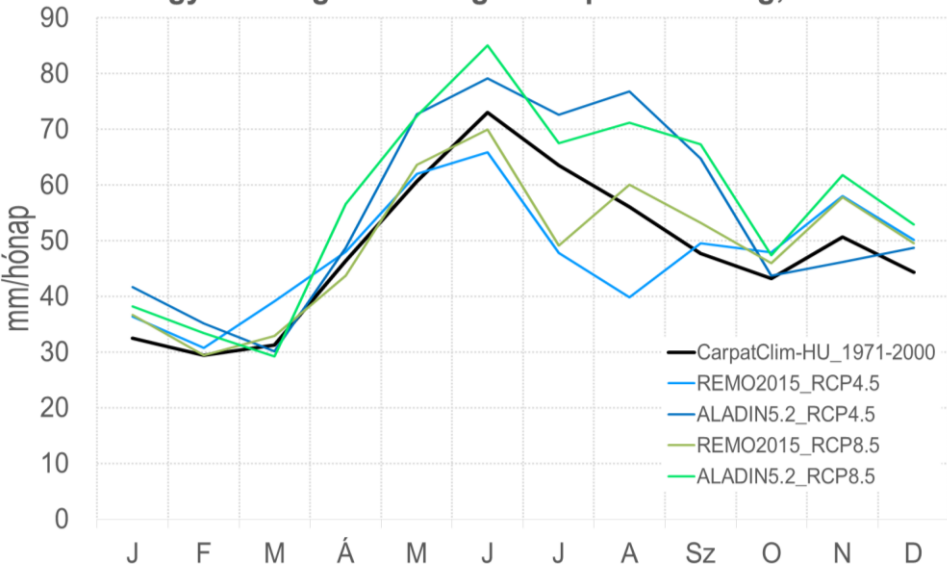
Magyarországi havi átlaghőmérséklet, 2071-2100

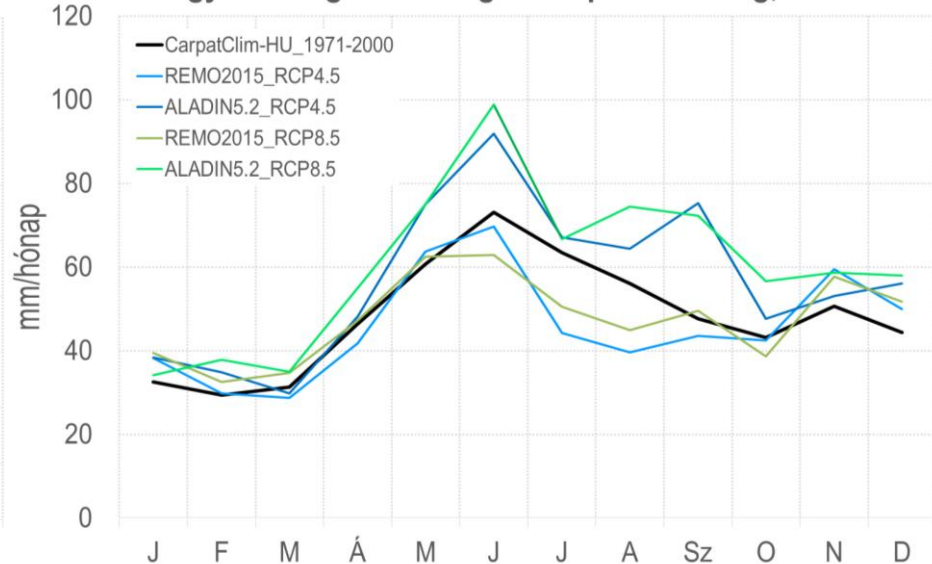
- Nagyobb melegedés az ALADIN5.2_RCP8.5-tel
- 2021-2050: **1-2 °C** átlagos növekedés minden évszakban
- A század végére nagyobb különbségek a modellek között

Új csapadék projekciók

Magyarországi havi átlagos csapadékösszeg, 2021-2050

Magyarországi havi átlagos csapadékösszeg, 2071-2100

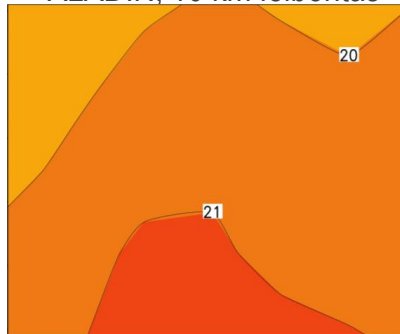

- Növekedés az ALADIN5.2 –vel az év nagy részében
- Nyári csökkenés a REMO modellel

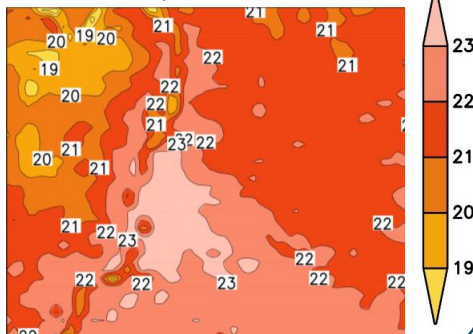
A modelleredmények további finomítása – városi éghajlati modellezés

Nyári átlaghőmérséklet[°C], Budapest, 1991–2000

ALADIN, 10 km felbontás

SURFEX, 1 km felbontás

Modelleredmények finomítása:

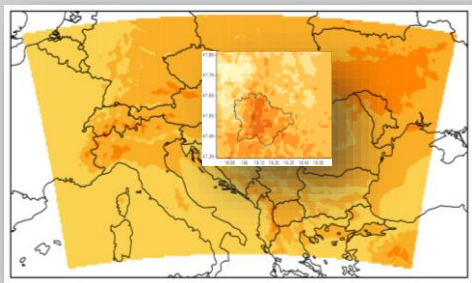
Pontosabb és részletesebb meteorológiai információ egyes hatásvizsgálatokhoz (pl. hóhullámok változása a városokban)

Bővebben Allaga-Zsebeházi Gabriella előadásában

Meghajtó modell	Felbontás	Időszakok	Forgatókönyv
ALADIN_5.2	1 km	1970–2100	RCP8.5, RCP4.5

Jövőbeli klímaváltozással kapcsolatos tevékenységek

Regionális éghajlati modellezés 2 adaptált
modellel + városi éghajlati modellezés

Hazai és európai regionális
modelleredmények alapján **céltzott
adat- és információszolgáltatás**

PI. Infrastruktúra-
fejlesztéshez
kapcsolódó
hatástanulmányok
meteorológiai
támogatása

Felhasználói képzés, tájékoztatás

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz

Melyek a jelenlegi és a jövőbeli éghajlatváltozás regionális részletei?

Hogyan érinti az éghajlatváltozás a különböző ágazatokat? (pl. mezőgazdaság, egészségügy stb.)

Milyen döntésekre van szükség, hogy minimalizáljuk az éghajlatváltozás káros hatásait?

Felhasználó: *10 perces intenzív csapadékváltozás érdekelne városi infrastruktúra tervezéshez.*

Kutató: *Mit szeretne tudni?*

Kutató: *Ennek leírására a modellek jelenleg csak korlátozottan képesek.*

Felhasználó: *És mit javasolna helyette?*

Kutató: *Órás csapadékkintenzitás éves és évszakos maximumának változásáról tudunk információt adni.*

Felhasználó: *Rendben, ez az információ is segíti a munkámat!*

Felhasználói igények

Adat használó

- Saját modell, CMIP, CORDEX adatok
- RCP forgatókönyvek alapján
- Indexek, hibakorrekció, leskálzás
- Adat letöltés

Produktum használó

- Kutatóintézetek, nemzeti met. Szolgálatok adatai
- Idealizált forgatókönyvek (pl. 1,5 °C melegedés)
- Térképek, grafikonok letöltése
- Utófeldolgozott adatokhoz való hozzáférés

Workshop – igények felmérése:

- Rácsponti adatok, de minimum járási felbontás
- Minél több klímamodell – ensemble
- Bizonytalanságok számszerűsítése (pl. valószínűségi térképek, változásértékekhez a hozzá tartozó érzékenység nagysága)
- Extrém indexek – visszatérési értékek
- Letölthető adatok
- Városi, finomfelbontású adatok
- Részletes dokumentáció az adatokról

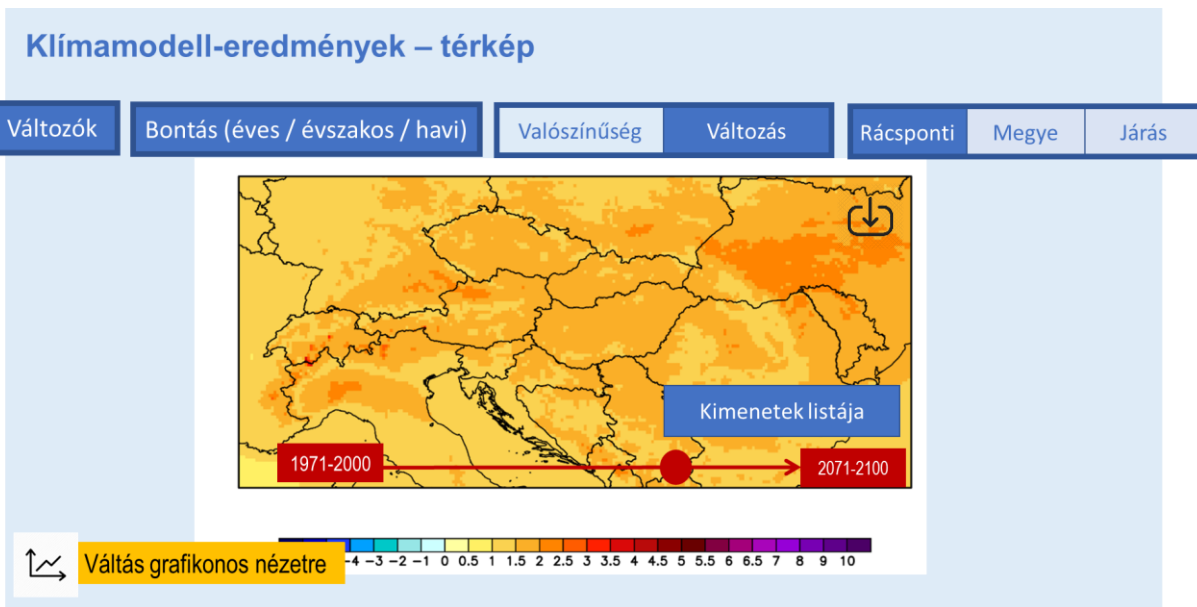

Climate
Change Service

climate.copernicus.eu

Információ szolgáltatás – Térinformatikai rendszer

Példa:

- Adaptációs intézkedések a Duna jövőbeli hajózhatóságának éghajlatváltozással szembeni sérülékenységének csökkentésére
- Turisztikai potenciálok felmérése
- Adaptációs intézkedések a városi hősziget csökkentésére
- Előzetes hatástanulmányok készítése

Adatszolgáltatás

Példa1:

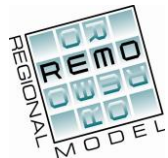
Gyorsforgalmi út beruházás

- A tervezési területet lefedő poligon **sarokkoordinátái** adottak
- Vizsgált időszakok:
  - 1970-2000 (**referencia időszak**)
  - 1998-2019 (csapadékintenzitás megfigyelés időszaka)
  - 2010-2039, **2040-2069**, 2070-2099
- Paraméterek:
  - **Hőmérséklet** minimuma, maximuma
  - Éves átlagos relatív nedvesség minimuma, maximuma
  - Éves csapadékösszeg (**eső**)
  - **Csapadék** intenzitás: csapadékösszeg/csapadékos napok száma
  - **Csapadék** gyakoriság: csapadékos napok száma
  - Maximális évi és napi csapadék mennyisége
  - Visszatérési értékek **órás** csapadékintenzitásra
  - Maximális szélesebesség, **széllökés 10-méteres magasságban**

Példa2:

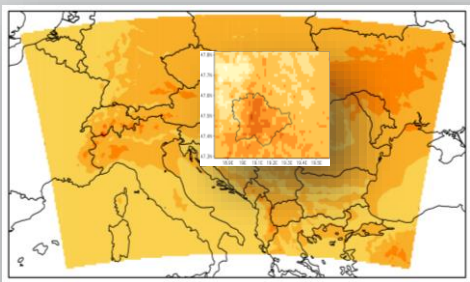
Modellezést igénylő hatástanulmányok:

- A Duna jövőbeli hajózhatóságának vizsgálata hidrológiai modellezéssel
- A Balaton jövőbeli vízháztartásának vizsgálata hidrológiai modellezéssel

Jövőbeli klímaváltozással kapcsolatos tevékenységek

Regionális éghajlati modellezés 2 adaptált
modellel + városi éghajlati modellezés

Hazai és európai regionális
modelleredmények alapján célzott
adat- és információszolgáltatás

PI. Infrastruktúra-
fejlesztéshez
kapcsolódó
hatástanulmányok
meteorológiai
támogatása

Felhasználói **képzés, tájékoztatás**

Felhasználói képzés, tájékoztatás

- Rengeteg adat áll rendelkezésre: egyre könnyebben és ingyenesen érhető el
- Kommunikáció fontossága a modellező és a felhasználó között

Az OMSZ aktív szerepet játszik a felhasználók támogatásában

Kiadványok: információk és útmutatás az éghajlati adatok értelmezéséhez és megfelelő használatához

KISOKOS a klímamodell-eredmények és bizonytalanságaik gyakorlati felhasználására

Workshopok: közvetlen kapcsolattartás és információcsere lehetséges a felhasználókkal

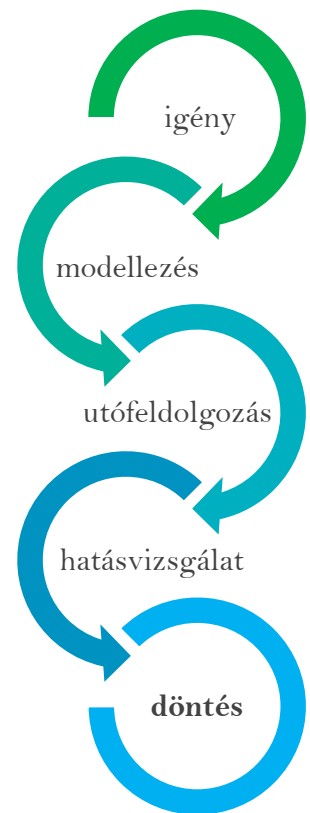

Összefoglalás

- A célzott és fenntartható alkalmazkodáshoz **jó minőségű mért és modellezett információra** van szükség
- Kulcsfontosságú az adaptációs folyamat egyes szereplői közötti **hatékony kommunikáció** → **éghajlati szolgáltatás**

További céljaink:

- Modellezés:
  - Újabb **modellszimulációk** feldolgozása a bizonytalanságok részletesebb leírásához
  - **Km-skálájú éghajlati modell** bevezetése
  - További **érzékenységvizsgálatok** Budapest területére → megbízhatóbb **városklíma** modellezés
- Szolgáltatás:
  - Új **indikátorok** számítása a felhasználók igényeire szabva
  - **Hatásvizsgálatok** elvégzése a levegőminőség-modellezésben
- Felhasználói képzések: **workshop, kiadvány**

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

Az MTA programsorozata

KÖSZÖNÖM
A FIGYELMET!

mta.hu

